

גמ' סוכה (ז) - סיכך על גבי מבוי שיש לו לחי
רב דניאל שטיין

א. גמ' עירובין (טו): - שיירא שחנתה בבקעה והקיפופה כלי בהמה מטלטלין בתוכה, ובלבד שיהא גדר גבוה עשרה טפחים, ולא יהו פירצות יתרות על הבנין וכו'. איתמר פרוץ כעומד, רב פפא אמר מותר, רב הונא בריה דרב יהושע אמר אסור. [פרש"י (שם) - פרוץ כעומד - כל ההיקף כולו עשוי כן].

ב. ערוך השלחן (סי' שס"ב סע' כ"ג): - ויש להסתפק וכו' אם נחשוב העומד והפרוץ בכל מחיצה בפ"ע או שנחשוב בכלל והיינו כגון שבמזרח הפרוץ מרובה על העומד ובצפון העומד מרובה על הפרוץ ואם נחשוב בכלל לא יהיה פרוץ מרובה על העומד מה דינם של מחיצות אלו, אמנם מלשון המשנה וכו' שבכולל לא יהא פרוץ מרובה דאל"כ הו"ל לומר ולא יהא בכל דופן פירצות וכו' הרי ג"כ שחשוב הדפנות בכלל וגם מצד הסברא כן הוא דכיון דהקב"ה אמר למשה בסיני שלא יהא פרוץ מרובה בודאי על כולל היקף אמר דמאי חזית להפליג צד מצד הלא כולו דבר אחד הוא וכן נראה עיקר, ורש"י ז"ל פי' פרוץ כעומד כל ההיקף כולו עשוי כן עכ"ל וי"ל דזהו כונתו דחשבינן לפי כל ההיקף דאין לומר דאכל דופן בפ"ע קאי.

ג. חי' הריטב"א (ז): - אלא בדופן שלישית הפרוץ קיימינן דמתכשר לענין סוכה אף על פי שיש בו מלבד צורת הפתח פרוץ מרובה על העומד כדפרישית לעיל, מה שאין כן בשבת דלא שרי אפילו מדאורייתא במחיצה שלישית עד שיהא עומד מרובה על הפרוץ דג' מחיצות שלימות בעינן מה שאין כן בזו דליכא אלא טפח שוחק וצורת פתח והפרוץ מרובה על העומד.

ד. חי' הריטב"א (ז): - משמע דדוקא על גבי פסי ביראות ממש ולעולי רגלים שהתירו להם חכמים לענין שבת, אבל על גבי פס כעין ביראות (כשרה א"כ) [אי נמי] בזמן דליכא עולי רגלים אפילו על גבי פסי ביראות לא מכשרינן לא לענין שבת ולא לענין סוכה, וכן כתבו בתוספות, וכן דעת בעל המאור, אבל רבינו אלפסי ז"ל הביאה בהלכותיו ואף על פי שאין בזמן הזה עולי רגלים, נראה שהוא סובר דעל גבי פסי ביראות לאו דוקא אלא אפילו על כעין פסי ביראות התירו, דהא מדינא גבי פסי ביראות רשות היחיד גמורה היא אלא שאסור לטלטל בה מדבריהם וגבי עולי רגלים העמידו על דין תורה כדי שלא ימנעו מלעלות לרגל, והכא נמי אוקמה אדין תורה כדי שיהא ספק ביד כל אדם לזכות במצוה זו, ותו לא מידי.

ה. משנ"ב (סי' שס"ג ס"ק ק"ב): - הטעם בזה משום דהא דהתירו במבוי בלחי וקורה מחמת דיש בו ריבוי דיורין ואין משתמשין בו בהצנע כ"כ לפיכך סגי בתיקון כזה משא"כ בחצר שאין מצוי בו דיורין כ"כ משתמשין בו בהצנע טפי לכך צריך הכשר טפי.

ו. רמ"א (סי' שס"ג סע' כ"ו): - וי"א דנוהגין האידינא לתקן כל המבואות בצורת הפתח, דכל המבואות שלנו יש להם כזו דין חצרות. [משנ"ב (ס"ק קי"א) - היינו משום דמבואותינו אין בתים וחצרות פתוחות לתוכו ולכן אין נותר בלחי וקורה כדין היתר מבוי].

ז. גמ' עירובין (כב): - רבי יהודה אומר אם היה דרך רשות הרבים מפסקתן יסלקנה לצדדין וחכמים אומרים אינו צריך וכו', ורמי דרבי יהודה אדרבי יהודה ורמי דרבנן אדרבנן, דתניא יתר על כן אמר רבי יהודה מי שהיו לו שני בתים משני צידי רשות הרבים עושה לו לחי מכאן ולחי מכאן או קורה מכאן וקורה מכאן ונושא ונותן באמצע, אמרו לו אין מערבין רשות הרבים בכך, קשיא דרבי יהודה אדרבי יהודה קשיא דרבנן אדרבנן, דרבי יהודה אדרבי יהודה לא קשיא התם דאיכא שתי מחיצות מעלייתא הכא ליכא שתי מחיצות מעלייתא, דרבנן אדרבנן נמי לא קשיא הכא איכא שם ארבע מחיצות התם ליכא שם ארבע מחיצות. [חי' הרשב"א (שם) - דרבנן אדרבנן לא קשיא וכו', קשיא לי התם נמי כשעושה לחי מכאן ולחי מכאן הא איכא שם ד' מחיצות דהא קיי"ל לחי משום מחיצה וכו', וי"ל דרבנן נמי בעינן שם ד' מחיצות חשובות קצת כפסי ביראות מיהא אבל לחי מחיצה גרועה היא טובא ובקעת הרבים מבטלתה וכו']. [תוס' (שם) - קשיא דר' יהודה אדר' יהודה - קא סלקא דעתיה דמקשה דלרבי יהודה שלש מחיצות דאורייתא ולחי וקורה משום מחיצה אלמא לא אתו רבים ומבטלו מחיצה דאי שתי מחיצות דאורייתא לא הוה פריך מידי ומשני קסבר שתי מחיצות דאורייתא].

ח. מרדכי (ר"פ הדר סי' תק"ט): - פסק ר"י דאותם יהודים יחידים הדרים בכרכין המוקפין חומה שיש בהם מחיצות גמורות ודלתותיהן נעולות בלילה דאינם צריכין לשכור מן הנכרים ושרי לטלטל בכל העיר, ומיהו מה שכתב ר"י ודלתותיהן נעולות בלילה לא נראה לרבינו מאיר דאפילו אינן נעולות נמי, דאפילו מאן דמצריך נעילה בלילה ה"מ ברה"ר עצמו או במבואות המפולשין לרה"ר, אבל לדידן דלית לן רה"ר לא בעו נעולה דאפילו בסרטיא מכאן ובקעה מכאן אמרינן לעיל דברי הכל עושה צוה"פ מכאן ולחי או קורה מכאן ולא בעי נעילת דלת.